

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā

Atzinums Nr. 10
par SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas”
būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi
novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2010.gada 8.oktobrim.

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA “Starteris”, vienotais reģistrācijas Nr.40003665470, adrese: “Brīvnieki”, Ģibuļu pagasts, Talsu rajons, LV – 3297.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA “Ekohelp”, reģistrācijas Nr.40003043641, adrese: Eksporta iela 12 - 213, Rīga, LV – 1045.

Pamatojoties uz 2007.gada 4.septembrī Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas” būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 19.pantu.

1. **Paredzētās darbības nosaukums** - cūkkopības kompleksa “Glūdas” būvniecība.
2. **Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** – Talsu rajona Ģibuļu pagasta zemes īpašums “Glūdas” (kadastra Nr.8854 001 0054).
3. **Īss paredzētās darbības raksturojums**

Ietekmes uz vidi novērtējums SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas” būvniecībai Talsu rajona Ģibuļu pagastā tika uzsākts 2006.gada 8.novembrī, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot SIA “Starteris” 2006.gada 1.novembra iesniegumu, pieņēma lēmumu Nr.787 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantu un šā likuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 1.pielikuma 23.(3) punktu.

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt piecas cūku novietnes (4 sivēnmātēm un 1 sivēniem), sadzīves bloku ar barības sagatavošanas cehu, uzstādīt trīs graudu uzglabāšanas tvertnes, izbūvēt graudu kalti – glabātuvi un divas lagūnas tipa šķidrmēslu krātuves. Kompleksa būvniecību paredzēts veikt divās kārtās, 1.būvniecības kārtā izbūvējot 3 cūku novietnes (divas sivēnmātēm un pusi no sivēniem paredzētās novietnes), kompleksa darbībai nepieciešamās būves un šķidrmēslu krātuves. Savukārt 2.būvniecības kārtā plānots izbūvēt vēl divas novietnes sivēnmātēm un pabeigt sivēniem paredzētās novietnes būvniecību. Komplekss paredzēts 3120 vietām sivēnmātēm, 1314 vietām jauncūkām un 15000 vietām sivēniem, gadā saražojot līdz 78500 sivēnu dzīvsvārā līdz 30 kg.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka cūku audzēšanas kompleksa izveide paredzēta Talsu rajona Ģibuļu pagastā SIA “L.A.P.” īpašumā “Glūdas” (kadastra Nr.8854 001 0054, tajā ietilpst zemes gabals Nr.14 ar kadastra Nr.88540010036 un zemes gabals Nr.7 ar kadastra Nr.88540010034), kura kopējā platība 35,6 ha. SIA “Starteris” 2006.gada 20.oktobrī ir noslēgusi Zemes nomas līgumu Nr.11 par iepriekš minētā zemes gabala nomu cūku audzēšanas kompleksa būvniecībai. Atbilstoši Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2007.gada 8.janvāra vēstulei Nr.2.1. – 9/6 būvniecība paredzēta meliorācijas objekta “Glūdas” teritorijā, kuram kā noteka kalpo valsts nozīmes ūdensnoteka Alkšņvalks (ŪSK 37227120). Ģibuļu pagasta padomes 2006.gada 19.oktobra izziņā Nr.6-5/739 norādīts, ka patlaban izstrādes stadijā ir Ģibuļu pagasta teritorijas plānojums, atbilstoši tam cūku audzēšanas kompleksa “Glūdas” būvniecība paredzēta lauksaimnieciskās ražošanas zonā. Būvniecībai izvēlēto teritoriju no visām pusēm ieskauj lauksaimniecības zemes, un gar tās austrumu robežu iet grantēts ceļš. Apmēram 400 m uz dienvidiem no apbūvei paredzētās teritorijas tek Strumpes upe. Ziņojumā norādīts, ka tuvākās dzīvojamās mājas “Ķīvīši” atrodas apmēram 2,5 km attālumā uz dienvidrietumiem no kompleksa izveidei piedāvātās teritorijas. Savukārt 2,5 km līdz 3,5 km rādiusā ap kompleksa teritoriju atrodas dzīvojamās mājas “Vecūkinieki”, “Gravas”, “Zaļumi”, “Uļitas”, “Kalmimantas”, “Ceplīši”. Tuvākās sabiedriskās ēkas atrodas Ģibuļos, Pastendē un Spārē apmēram 7 km līdz 10 km attālumā no kompleksa teritorijas. Tuvākās viesu mājas “Vecceplī”, “Godeļi”, “Bukdangas”, “Aldari” un “Radziņi” atrodas 8 km līdz 13 km attālumā no būvniecībai paredzētās teritorijas. Aptuveni 2 km uz ziemeļrietumiem no būvniecībai paredzētās teritorijas atrodas Krūziņu kapi. Aptuveni 3 km attālumā uz dienvidiem no kompleksa teritorijas atrodas cūkkopības komplekss “Brīvkalni”, kurš savu darbību uzsāka 2006.gadā. Cūkkopības komplekss “Brīvkalni” paredzēts 6500 vietām cūkām, kuru masa lielāka par 30 kg, gadā nobarojot līdz 21000 cūku.

Ziņojumā norādīts, ka cūku ēdināšanai nepieciešamos graudus (mieži, kvieši, auzas) paredzēts izaudzēt kompleksam piesaistītajās lauksaimniecības zemēs, uz kurām paredzēta šķidrmēslu izvešana. Savukārt soja, klijas, minerālpiedevas, zivju milti un eļļa tiks iepirkti no piegādātājiem. Mājdzīvniekiem nepieciešamo barību paredzēts sagatavot kompleksa lopbarības gatavošanas cehā. Lopbarības gatavošanas cehu paredzēts pilnībā automatizēt, aprīkojot ar datorvadību. Katrai cūku grupai lopbarību paredzēts sagatavot pēc atsevišķas receptes, līdz ar to barība būs optimāli pielāgota mājdzīvnieku bioloģiskajām vajadzībām. Dzīvnieku dzirdināšanai katru aizgaldau paredzēts aprīkot ar nipelveida dzirdnēm. Mājdzīvnieku novietnēs plānots ierīkot

automātisku ventilācijas un klimata kontroles sistēmu, ar kuras palīdzību nodrošinās nepieciešamo mikroklimatu - gaisa apmaiņu un optimālu temperatūru. Šķidrmēsli no cūku aizgaldiņiem kopā ar aizgaldņu mazgāšanas ūdeni caur redeļu grīdām nonāks zemgrīdas krātuvēs. Zemgrīdas krātuves ar pārplūdes īscaurulēm, kas no zemgrīdas krātuves puses ir slēgtas, paredzēts savienot ar centrālo šķidrmēsli savākšanas cauruļvadu. Kad šķidrmēsli zemgrīdas krātuvēs būs uzpildījušies apmēram 35 cm biezā slāni, atvērsies pārplūdes īscaurules, izraisot vakuuma (nosūces) efektu un iztukšojot zemgrīdas krātuves. Tālāk tie tiks novadīti šķidrmēsli 20 m³ starpuzkrājējā. Vienlaikus tiks iedarbināti arī sūkņi, kas šķidrmēsli tālāk pārsūknēs lagūnas tipa mēsli krātuvēs. Paredzēts izbūvēt divas lagūnas tipa mēsli krātuves, kuru kopējais tilpums 24000 m³, katras izmērs 60 x 110 m, maksimālais dziļums 4 m un nogāžu slīpums 26⁰. Lai konstatētu iespējamās lagūnu pamatnes ģeomembrānas bojājumus, paredzēts izveidot speciālu drenāžas sistēmu. Lai novērstu amonjaka iztvaikošanu un smaku emisiju, mēsli krātuves paredzēts pārklāt ar membrānu. Lietus ūdeņus no lagūnu virsmas paredzēts regulāri atsūknēt. Aprēķini rāda, ka gada laikā kompleksā kopā ar novietņu mazgāšanas ūdeņiem (2100 m³) veidosies līdz 12900 m³ šķidrmēsli. Plānoto lagūnas tipa šķidrmēsli krātuvju tilpums (kopā 24000 m³) nodrošinās Ministru kabineta 2001.gada 18.decembra noteikumos Nr.531 "Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem" reglamentēto 7 mēnešu šķidrmēsli uzkrāšanas ilgumu.

Kompleksa teritorijā paredzēts izveidot virszemes un pazemes inženierkomunikācijas, iekšējos autoceļus. Ūdens apgādei (barības sagatavošanai, dzīvnieku dzirdināšanai, strādājošo vajadzībām un aizgaldņu mazgāšanai) paredzēts ierīkot artēzisko urbumu. Plānotais ūdens patēriņš 22600 m³ gadā, no tiem apmēram 650 m³ (ap 2 m³/dnn) sadzīves vajadzībām, 2100 m³ dzīvnieku novietņu mazgāšanai un 19850 m³ dzīvnieku dzirdināšanai. Komunālo notekūdeņu attīrīšanai paredzēts izbūvēt lokālās notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Kompleksa elektroenerģijas apgādi atbilstoši noslēgtajam līgumam ar VAS "Latvenergo" paredzēts nodrošināt, izbūvējot elektropārvades līniju un transformatoru, kā arī paredzēts iegādāties pārvietojamo ģeneratoru, lai nodrošinātu elektroenerģijas padevi ārkārtas situācijas gadījumā. Siltumenerģijas nodrošināšanai paredzēts uzbūvēt katlumāju (jauda līdz 220 kW, kurināmais - koksnes granulas). Kritušos dzīvniekus paredzēts uzglabāt speciālos hermētiski noslēgtos konteineros, kuru novietošanai izveidos laukumu ar cieto segumu un nojumi, to apsaimniekošanai noslēdzot līgumu ar SIA "RENETA". Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu ir noslēgts līgums ar SIA "Kurzemes ainava Talsi". Par veterinārmedicīnisko atkritumu apsaimniekošanu paredzēts noslēgt līgumu ar SIA "LAUTUS".

Kompleksā veidojošos šķidrmēsli izklīdei nepieciešami 547 ha lauksaimniecības zemes. Lai izklīdētu arī SIA "Starteris" esošajā cūkkopības kompleksā "Brīvkalni" veidojošos šķidrmēsli, kopumā nepieciešami 918 ha. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka patlaban SIA "Starteris" rīcībā Ģibuļu pagastā ir 894 ha vai 96% no kopējās nepieciešamās platības. Līdz ar to SIA "Starteris" ir paredzējis iegādāties iztrūkstošās zemes platības (apmēram 30 ha) vai noslēgt sadarbības līgumus ar zemes īpašniekiem par papildus nepieciešamās platības izmantošanu. Lauksaimniecības zemes, uz kurām jau notiek un ir paredzēta šķidrmēsli izklīde, apsaimnieko SIA "Starteris" meitas uzņēmums SIA "L.A.P.". Šķidrmēsli

transportēšanai un iestrādei paredzēts izmantot SIA “Starteris” rīcībā esošos transportlīdzekļus un tehniku (nepieciešamības gadījumā paredzot arī tās papildus nomāšanu). Šķidrmēslu krātuvju tukšošana paredzēta Zemkopības ministrijas noteiktajos laikposmos, kad ieteicams ielabot lauksaimniecībā izmantojamo zemi. Šķidrmēslu uzskaitē paredzēts ieviest uzskaites žurnālu, kurā tiks ierakstīts izvesto šķidrmēslu daudzums, izkļiedes vieta un datums.

Šķidrmēslu transportēšanai tiek piedāvāti šādi maršruti:

1. maršruts - uz zemes gabaliem (Nr.1, 7, 8, 9, 10, 14, 15), kas izvietoti tiešā kompleksa tuvumā, un zemes gabalu Nr.22, izmantojot grantētu koplietošanas ceļu Gravas – Struņķi. Zemes gabalu kopējā platība 176,2 ha. Maršruta garums līdz 1 km. Maršruts virzās pa maz apdzīvotu teritoriju. Zemes gabalam Nr.22 tuvākās mājas “Gravas” un neapdzīvotas mājas “Uļītas” atrodas 700 m līdz 1 km attālumā.
2. maršruts – uz laukiem Nr.2, 3, 4, 5 un 6 pa grantētu ceļu. Zemes gabalu kopējā platība 136,4 ha. Maršruts virzās pa maz apdzīvotu teritoriju. Maršruta garums ir apmēram 3 km. Tuvākā viensēta “Ķīvīši”, kura nav pastāvīgi apdzīvota, atrodas apmēram 1 km attālumā no šīm platībām.
- 2A.maršruts – ir 2.maršruta turpinājums, kas cūkkopības kompleksu “Glūdas” savienos ar lauku Nr.20 “Tālcērpas”, kura platība 144,4 ha. Maršruta garums ir apmēram 7 km. Tuvākās mājas, kas nav pastāvīgi apdzīvotas, “Kargadas” un “Ķīvīši” atrodas attiecīgi 40 m un 600 m no ceļa. Tuvākās apdzīvotās mājas “Krīvi”, “Rūmnieki” un “Avotiņi” atrodas attiecīgi 250 m, 600 m un 700 m no grantētā ceļa, pa kuru virzās maršruts.
3. maršruts – uz lauku Nr.21 “Jauncērpas”, kura platība 109 ha, izmantojot grantētu koplietošanas ceļu Gravas – Struņķi. Maršruta garums ir apmēram 5 km. Maršruts virzās pa maz apdzīvotu teritoriju. Tuvākās mājas “Gravas” atrodas 3,5 km no ceļa, pa kuru virzās maršruts.

Pavasārī un rudenī šķidrmēslu transportēšanai paredzētajiem ceļiem var būt transporta kustības ierobežojumi, proti, ierobežota transportlīdzekļu pārvietošanās, kuru svars lielāks par 7 tonnām. 2006.gada 19.janvārī SIA “Starteris” ir noslēgusi Sadarbības līgumu ar Ģibuļu pagasta padomi par pašvaldības ceļu Ģibuļu skola – Gravas, Gravas – Struņķi, Pumpuri – Iliņi un Radiņi - Sillauki papildus noslogojumu un ir apņēmusies regulāri piedalīties minēto ceļu gabalu labošanā un ceļu segumu atjaunošanā, sedzot ar to saistītos izdevumus.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka šķidrmēslu izkļiede var tikt veikta arī uz lauka “Jāņkalni I”, kura platība 60 ha. Lauks atrodas apmēram 3 km uz dienvidaustrumiem no cūkkopības kompleksa pie ceļa Kraujas – Gravas – Pūņas. Laukam tuvākās mājas ir “Gravas”, “Rasas”, “Ausekļi” un “Uļītas”. Patlaban lauksaimniecības platībās “Tālcērpas”, “Jauncērpas” un “Jāņkalni I” jau tiek izkļiedēti un iestrādāti SIA “Starteris” cūkkopības kompleksā “Brīvkalni” veidojošies šķidrmēsli.

Būvniecībai paredzētajai teritorijai tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kas ir arī Latvijas “NATURA 2000” Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas, ir dabas liegumi “Plunču ezera meži” un “Stiklu purvi”, kas atrodas attiecīgi 12 km uz dienvidiem un 5 km uz ziemeļrietumiem, un dabas parks “Talsu pauguraine”, kas izvietots apmēram 15 km uz austrumiem. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka kompleksam paredzētajā teritorijā nav īpaši aizsargājamo sugu un biotopu. Kompleksam tuvākās teritorijas tiek izmantotas ganībām, siena pļaušanai, graudaugu un dārzeņu audzēšanai, kā arī šķidrmēsļu izkliedei. Ņemot vērā attālumu līdz šīm īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, netiek prognozēta ietekme uz tām. Cūkkopības kompleksa darbības rezultātā netiek prognozēta ietekme uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību, īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem.

Noslēguma ziņojumā iekļautie gaisu piesārņojošo vielu (cietās daļiņas PM₁₀, slāpekļa dioksīds, sērūdeņradis) izkļiedes modelēšanas aprēķini liecina, ka normatīvos noteiktās robežvērtības tuvāko dzīvojamo māju apkārtņē netiks pārsniegtas. Veiktās smaku izplatības modelēšanas rezultāti liecina, ka dzīvojamo māju apkārtņē smaku mērķlielumi netiks pārsniegti. Noslēguma ziņojumā iekļautie modelēšanas rezultāti smakas imisijām mēslojamo lauku robežās un to tuvumā parāda, ka arī visnelabvēlīgākajos meteoroloģiskajos apstākļos smaku koncentrācija nepārsniedz pieļaujamo normatīvu.

Inženierģeoloģiskās izpētes dati (20 urbumi līdz 6 m dziļumam) liecina, ka kvartāra nogulumu ģeoloģisko griezumu veido Latvijas svītas mālaine limnoglaciālie nogulumi. Virskārtu (līdz 0,3 m) veido smilšaini – mālaina un dažviet kūdraina augsne. Kopumā būvlaukuma apstākļi raksturojami kā vienkārši. Gruntsūdens līmenis teritorijā atrodas dziļāk par 4 m no zemes virsmas. Šķidrmēsļu izkliedei un iestrādei paredzēto lauku tuvumā (200 m rādiusā) nav dzeramā ūdens apgādes avotu. Ņemot vērā teritorijas ģeoloģisko griezumu, netiek prognozēta ietekme uz individuālajiem dzeramā ūdens apgādes avotiem. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka praktiski nav saistības starp artēziskā ūdens horizontiem un virszemes un gruntsūdeņiem, jo mālaino limnoglaciālo ūdeni ļoti vāji caurlaidīgā kvartāra nogulumu slāņa biezums kopumā ir apmēram 15 m.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros kompleksam paredzētajā teritorijā veiktās gruntsūdens un grunts kvalitātes izpētes rezultāti liecina, ka gruntsūdens atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” raksturojams kā zemas dabīgās kvalitātes vai vāji piesārņots. Savukārt grunts analīžu rezultāti liecina, ka Ministru kabineta 2005.gada 25.oktobra noteikumos Nr.804 “Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem” noteikto parametru koncentrācijas jaunajā teritorijā nepārsniedz piesardzības robežlielumu (B vērtība).

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka zeme ap cūkkopības kompleksa izveidei paredzēto teritoriju apmēram 249 ha platībā pieder SIA “L.A.P.”, cūkkopības kompleksa izveidei paredzētā teritorija un lauki, uz kuriem plānots izvest šķidrmēsļus, nerobežojas ar bioloģiskās lauksaimniecības teritorijām, kā arī 3 km rādiusā ap kompleksu un laukiem, uz kuriem plānots izvest šķidrmēsļus, nav bioloģisko saimniecību, kas nodarbojas ar biškopību. Ziņojumā norādīts, ka šķidrmēsļu izkliede netiks veikta brīvdienās un svētku dienās, nelabvēlīgos laika

apstākļos, kad vējš ir tuvāko apdzīvoto māju virzienā, kā arī meteoroloģiskos apstākļos, kas veicina smakas izplatīšanos.

Vides pārraudzības valsts birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- kompleksa darbība ir plānota, ievērojot Eiropas Komisijas izstrādātā atsaucē dokumenta par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem intensīvai cūku audzēšanai nostādnes un ņemot vērā labas lauksaimniecības prakses ieteikumus;
- kompleksa būvniecība paredzēta teritorijā, kas izstrādes stadijā esošajā Ģibuļu pagasta teritorijas plānojumā tiek plānota kā lauksaimnieciskās ražošanas zona;
- būvniecība paredzēta meliorētā platībā;
- teritorijas inženierģeoloģiskā izpēte liecina, ka apstākļi ir labvēlīgi būvniecībai;
- kompleksā paredzēts izbūvēt divas lagūnas tipa šķidrmēslu krātuves ar kopējo tilpumu 24000 m³;
- plānotais lagūnas tipa šķidrmēslu krātuvju tilpums nodrošinās visu radušos šķidrmēslu uzglabāšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- lai novērstu amonjaka iztvaikošanu un smaku emisiju, šķidrmēslu krātuves tiks pārklātas ar membrānu;
- lagūnas tipa šķidrmēslu krātuvēm paredzēts izveidot drenāžas sistēmu, lai konstatētu iespējamās ģeomembrānas bojājumus;
- šķidrmēslu sajaukšanu paredzēts veikt tikai pirms izvešanas uz lauka;
- cūku ēdināšanai nepieciešamos graudus (mieži, kvieši, auzas) paredzēts izaudzēt kompleksam piesaistītajās lauksaimniecības zemēs, uz kurām paredzēta šķidrmēslu izvešana;
- cūku ēdināšanā paredzēts pielietot barības receptes ar samazinātu slāpekļa saturu;
- 2006.gadā darbību ir uzsācis SIA "Starteris" cūkkopības komplekss "Brīvkalni", kas izvietots aptuveni 3 km uz dienvidiem no plānotā kompleksa teritorijas;
- patlaban SIA "Starteris" rīcībā ir 96% no kopējās nepieciešamās platības šķidrmēslu izkliedei, kas veidosies abos cūkkopības kompleksos;
- paredzēts izstrādāt mēslošanas plānus katram konkrētam laukam;
- šķidrmēslu transportēšanas maršruti virzās pa maz apdzīvotām teritorijām;
- pavasarī un rudenī šķidrmēslu transportēšanai paredzētajiem ceļiem var būt transporta kustības ierobežojumi, proti, ierobežota transportlīdzekļu pārvietošanās, kuru svars lielāks par 7 tonnām;
- SIA "Starteris" ir noslēgusi Sadarbības līgumu ar Ģibuļu pagasta padomi par pašvaldības ceļu Ģibuļu skola – Gravas, Gravas – Struņķi, Pumpuri – Iliņi un Radiņi - Sillauki papildus noslogojumu un ir apņēmusies regulāri piedalīties minēto ceļu gabalu labošanā un ceļu segumu atjaunošanā, sedzot ar to saistītos izdevumus;
- SIA "Starteris" paredzējis šķidrmēslu izvešanas maršrutus saskaņot ar pašvaldību;

- paredzēts, ka šķidrmēslu izkliede netiks veikta brīvdienās un svētku dienās, nelabvēlīgos laika apstākļos, kad vējš ir tuvāko apdzīvoto māju virzienā, kā arī meteoroloģiskos apstākļos, kas veicina smakas izplatīšanos;
- ne cūkkopības kompleksa būvniecībai paredzētā teritorijas, ne lauku, uz kuriem plānots izvest šķidrmēslus, tiešā tuvumā nav dzīvojamo māju, teritorijas nerobežojas ar bioloģiskās lauksaimniecības teritorijām, kā arī 3 km rādiusā ap tām nav bioloģisko saimniecību, kas nodarbojas ar biškopību;
- paredzēts noslēgt līgumus par veterinārmedicīnisko un sadzīves atkritumu, kā arī kritušo dzīvnieku apsaimniekošanu;
- kritušos dzīvniekus līdz to izvešanai paredzēts uzkrāt hermētiski slēgtos konteineros, kas novietoti uz betona pamatnes, virs konteineriem izveidojot nojumi, lai novērstu tiešu saules staru un nokrišņu iedarbību;
- kompleksa teritoriju paredzēts iežogot un izveidot gar to apstādījumu joslu.

4. Izvērtētā dokumentācija

- SIA "Starteris" 2006.gada 1.novembra iesniegums par cūkkopības kompleksa Talsu rajona Ģibuļu pagasta zemes īpašumā "Glūdas" būvniecības ietekmes uz vidi novērtējumu - 28 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2006.gada 8.novembra lēmums Nr.787 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu cūkkopības kompleksa būvniecībai Talsu rajona Ģibuļu pagasta zemes īpašumā "Glūdas" - 1 lapa.
- SIA "Starteris" 2007.gada 4.janvāra pieprasījums ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas sagatavošanai (vēstule Nr.1) - 1 lapa.
- Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2007.gada 8.janvāra vēstule Nr. 2.1.-9/6 par paredzēto darbību Talsu rajona Ģibuļu pagasta "Glūdās" - 2 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma 2007.gada 26.janvāra sākotnējās sabiedriskās apspriešanas Talsu rajona Ģibuļu pagastā protokols - 9 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 6.februāra Programma ietekmes uz vidi novērtējumam SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa būvniecībai Talsu rajona Ģibuļu pagastā - 6 lapas.
- SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums, 1 sējums, 228 lapas.
- SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums - 17 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma 2007.gada 15.jūnija sabiedriskās apspriedes Talsu rajona Ģibuļu pagastā protokols - 20 lapas.
- Eksperta atzinums par SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu - 7 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 3.augusta Atzinums par SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu - 6 lapas.
- SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums, 1 sējums, 242 lapas.

- SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas” būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojuma kopsavilkums - 17 lapas.
- Eksperta atzinums par SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas” būvniecības Talsu rajona Ģibuļu pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu - 3 lapas.
- Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 18.septembra atsauksme par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu - 1 lapa.

5. Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tai skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti)

Informatīvie materiāli par SIA “Starteris” plānoto cūkkopības kompleksa “Glūdas” būvniecību Talsu rajona Ģibuļu pagastā zemes īpašumā “Glūdas” (kadastra Nr.8854 001 0054) bija pieejami: Ģibuļu pagasta padomē Skolas ielā 2, p/n Pastende, Talsu rajonā; Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē Dārza ielā 2, Ventspilī un Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2007.gada 26.janvārī Ģibuļu pagasta padomē. Sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā piedalījās 14 interesenti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par kūtsmēsli izvešanu un iestrādi, par lauksaimniecisko platību pietiekamību kūtsmēsli izvešanai, kā arī par ceļu kvalitāti, kurus paredzēts izmantot; interesējās par kompleksa būvniecības iespējamo termiņu un izmaksām; jautāja par iespējamību ražot biogāzi un norādīja par iespējamajām kūtsmēsli noplūdēm ūdenstecēs, kā arī informēja par mednieku viedokli, ka smakas aizbaidot meža dzīvniekus no apkārtnes mežiem.

Ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas sagatavošanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes priekšlikumus ietekmes uz vidi novērtējumam.

Pamatojoties uz SIA “Starteris” 2007.gada 4.janvāra pieprasījumu, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī ņemot vērā iesniegtos priekšlikumus, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2007.gada 6.februārī izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa būvniecībai Talsu rajona Ģibuļu pagastā.

SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas” ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA “Ekohelp” un 2007.gada 5.jūnijā iesniedza izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā. Darba ziņojums par paredzēto darbību sabiedrībai bija pieejams: Ģibuļu pagasta padomē Skolas ielā 2, p/n Pastende, Talsu rajonā; Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē Dārza ielā 2, Ventspilī un Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2007.gada 15.jūnijā Ģibuļu pagasta padomē Skolas ielā 2, Pastendē, Talsu rajonā. Šo likumdošanā paredzēto iespēju piedalīties darba ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā izmantoja 10 interesenti. Sanāksmes dalībnieki interesējās par problēmām, kas var

rašanās saistībā ar šķidrmēslu izvešanu uz laukiem, cik bieži paredzēta kūtsmēslu izvešana, par iespējamo kautuves izbūvi un iespējamību ražot biogāzi.

Vides pārraudzības valsts birojs, pieaicinot neatkarīgu ekspertu un apkopojot ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešanas rezultātus, sagatavoja un 2007.gada 3.augustā izsniedza SIA "Starteris" Atzinumu par cūkkopības kompleksa "Glūdas" ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma vai precizējama, lai noslēguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Nemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja, eksperta un sabiedrības izteiktās prasības un priekšlikumus, tika sagatavots un 2007.gada 4.septembrī iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums. Noslēguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: Ģibuļu pagasta padomē Skolas ielā 2, p/n Pastende, Talsu rajonā; Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē Dārza ielā 2, Ventspilī un Vides pārraudzības valsts birojā Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī interneta mājas lapās www.starteris.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvb.

Noslēguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Valsts vides dienesta Ventspils reģionālās vides pārvaldes atsaukumi par noslēguma ziņojumu.

SIA "Starteris" cūkkopības kompleksa "Glūdas" ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas tika organizētas un noritēja saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka līdz ar jaunā cūkkopības kompleksa izveidi tiks radītas 30 jaunas darbavietas, ka pašvaldība atbalsta paredzēto darbību un ka Ģibuļu pagasta padome nav saņēmusi sūdzības vai pretenzijas no apkārtnē iedzīvotājiem saistībā ar SIA "Starteris" esošā cūkkopības kompleksa "Brīvkalni" darbību.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi

Noslēguma ziņojums un Vides pārraudzības valsts biroja atzinums par to iesniedzams Ģibuļu pagasta padomē. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 21.pantā noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kādā noteikta Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.355 "Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība".

- Darbības ierosinātājam sadarbībā ar Ģibuļu pagasta padomi jānodrošina jaunā cūkkopības kompleksa "Glūdas" iekļaušana Ģibuļu pagasta teritorijas plānojumā.
- Lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši 2004.gada 20.jūlija noteikumu Nr.619 "Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas" prasībām.

- Kompleksa būvniecība meliorētajās zemēs nedrīkst pasliktināt ūdens režīmu un meliorācijas sistēmu darbību, līdz ar to jāizstrādā un likumdošanā noteiktajā kārtībā jāsaskaņo drenāžas sistēmu pārbūves projekts būvniecībai paredzētajā teritorijā.
- Kompleksa darbības laikā jānodrošina Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.152 "Cūku labturības prasības" un 2004.gada 27.jūlija noteikumu Nr.628 "Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" prasību izpilde.
- Ņemot vērā šķidrmēsļu agresivitāti, turpmākajā projektēšanā jāprecizē pasākumi būvju un konstrukciju aizsardzībai pret koroziju.
- Lagūnas tipa šķidrmēsļu krātuves jāizbūvē kompleksa 1.būvniecības kārtā.
- Jāizveido drenāžas sistēma, kas ļautu konstatēt šķidrmēsļu krātuvju un cauruļvadu iespējamus bojājumus.
- Ņemot vērā sabiedrības viedokli, rekomendējam izvērtēt nepieciešamību pievienot šķidrmēsļiem smaku mazinošus līdzekļus.
- Lauksaimniecībā izmantojamās platībās iestrādātais organiskā mēslojuma daudzums nedrīkst pārsniegt 170 kg slāpekļa gadā, rēķinot uz vienu hektāru.
- Veicot šķidrmēsļu izkliedi un iestrādi, jānodrošina Aizsargjoslu likumā noteikto prasību ievērošana.
- Jānodrošina Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumu Nr.626 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" prasību ievērošana.
- Šķidrmēsļu izvešanu jāveic Zemkopības ministrijas noteiktajos laikposmos. Maršrutus un izvešanas laikus jāsaskaņo ar pašvaldību.
- Ņemot vērā augsnes apstākļus, īpaša uzmanība jāpievērš šķidrmēsļu iestrādes laikam un nosacījumiem, nelabvēlīgos laika apstākļos paredzot atbilstošus ierobežojumus, lai nepieļautu virszemes ūdensteču piesārņojumu.
- Gar kompleksa teritorijas robežu ieteicams izveidot aizsargstādījumu - ātraudzīgu koku un krūmu josla gaisa piesārņojuma izplatības ierobežošanai pieguļošajā teritorijā.
- Lai izslēgtu grunts un gruntsūdens iespējamo piesārņojumu ar naftas produktiem, dīzeļdegvielas tvertnes jāizvieto ūdens un naftas produktus necaurlaidīgā apvalņojumā, kura ietilpība vismaz par 10% pārsniedz tvertņu ietilpību.
- Komunālos un tehnoloģiskajā procesā veidojošos notekūdeņus aizliegts novadīt vidē neattīrītus.
- Notekūdeņu dūņas no komunālo notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm jāapsaimnieko atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" noteiktajam.
- Ņemot vērā, ka kompleksa teritoriju veido vāji filtrējoši mālaini nogulumi, tehniskā projekta izstrādes gaitā jāprecizē kompleksa teritorijas virszemes noteces ūdeņu savākšanas un novadīšanas iespējamie risinājumi.
- Atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" prasībām Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē jāiesniedz pieteikums A kategorijas atļaujas saņemšanai, pievienojot tam dokumentus, kas apliecina, ka SIA "Starteris" rīcībā

ir nepieciešamās lauksaimniecības zemes platības (ne mazāk kā 918 ha) cūkkopības kompleksos “Glūdas” un “Brīvkalni” veidojošos šķidrmēslu izkliedei un iestrādei.

- Vides stāvokļa monitoringa punktus un kontroles parametrus jāsaskaņo Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē, iekļaujot tos atļaujas nosacījumos. Vēlams Lauku atbalsta dienesta Ziemeļkurzemes reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē saskaņot drenāžas noteces monitoringa mērījumu vietas un nodrošināt monitoringa veikšanu.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums

Nemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj rekomendēt SIA “Starteris” cūkkopības kompleksa “Glūdas” Talsu rajona Ģibuļu pagasta zemes īpašumā “Glūdas” (kadastra Nr.8854 001 0054) būvniecības projekta tālāko izstrādi, nodrošinot šajā atzinumā izvirzīto prasību izpildi.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var apstrīdēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

J. Avotiņš

2007.gada 8.oktobrī.